

La segregació de gènere a la formació professional: la urgència d'un orientació educativa igualitària

Elena Quintana Murci, Francesca Salvà Mut, Carme Pinya Medina, Carme Rosselló Rosselló. Grup de Recerca Educació i Ciutadania. Universitat de les Illes Balears.

Introducció

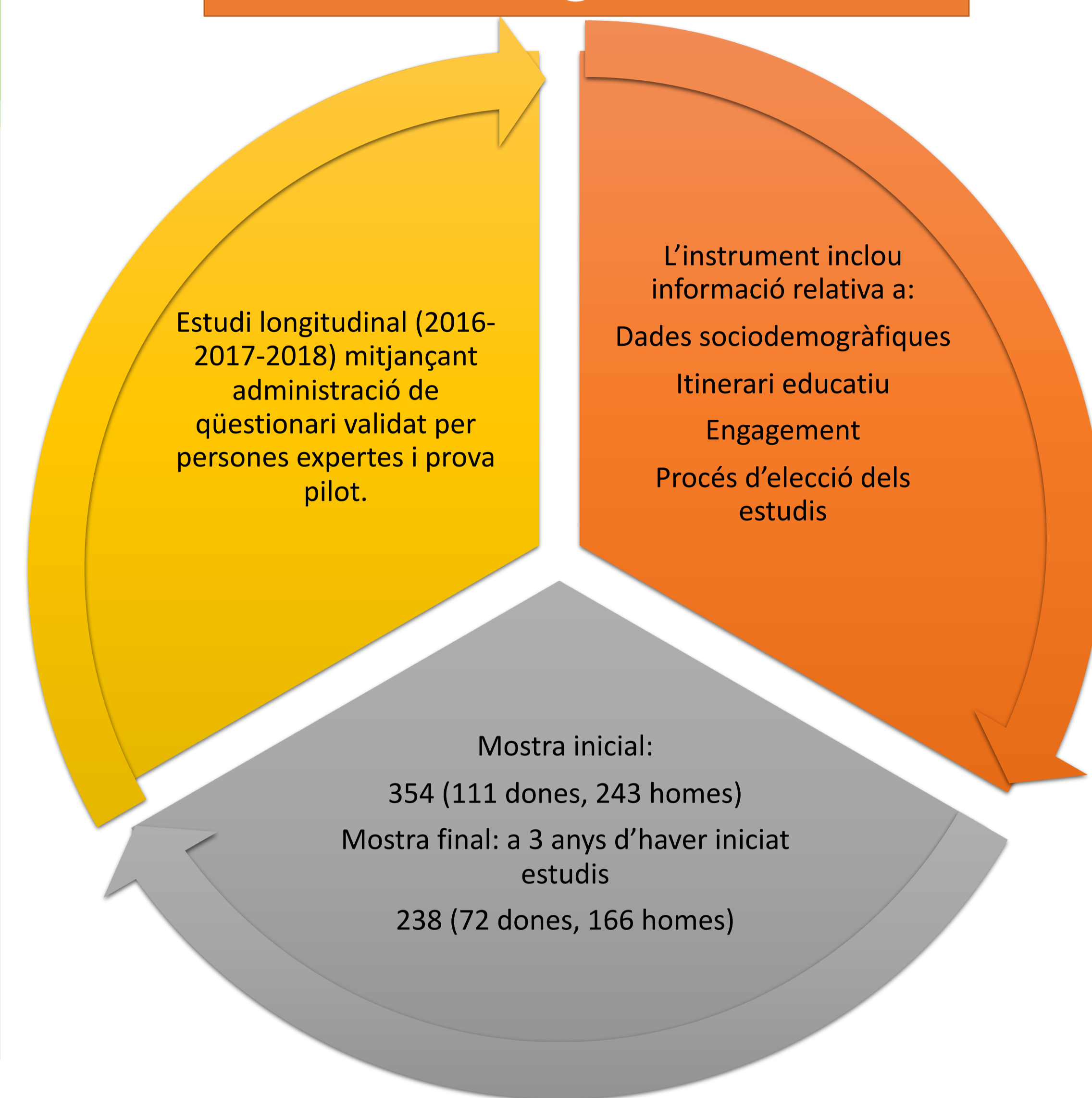
La Llei 11/2016, de 26 de juliol, d'igualtat entre dones i homes remarca la importància de l'aplicació de la coeducació en els centres educatius de les Illes Balears.

Amb relació a l'orientació educativa i professional destaca la necessitat de capacitar l'alumnat per una lliure elecció d'opcions formatives, sense condicionaments per sexe. En aquest sentit d'especial importància l'eliminació dels prejudicis, estereotips de gènere de la formació professional per tal de contribuir a l'eradicació de la segregació horitzontal i les seves repercussions en la vida professional de les dones i en el seu curs de vida.

Objectiu

Descriure els itineraris educatius de l'alumnat que va iniciar el primer curs de Formació Professional Bàsica (FPB) en el curs 2015-16 analitzant el perfil sociodemogràfic de l'alumnat, la distribució de l'alumnat en les diferents opcions formatives i la seva situació 3 anys després de l'inici de la formació mitjançant la realització d'un estudi longitudinal i analitzant el seu impacte diferencial en funció del gènere.

Metodologia i Mostra

Principals resultats i conclusions

Perfil sociodemogràfic i itineraris escolars

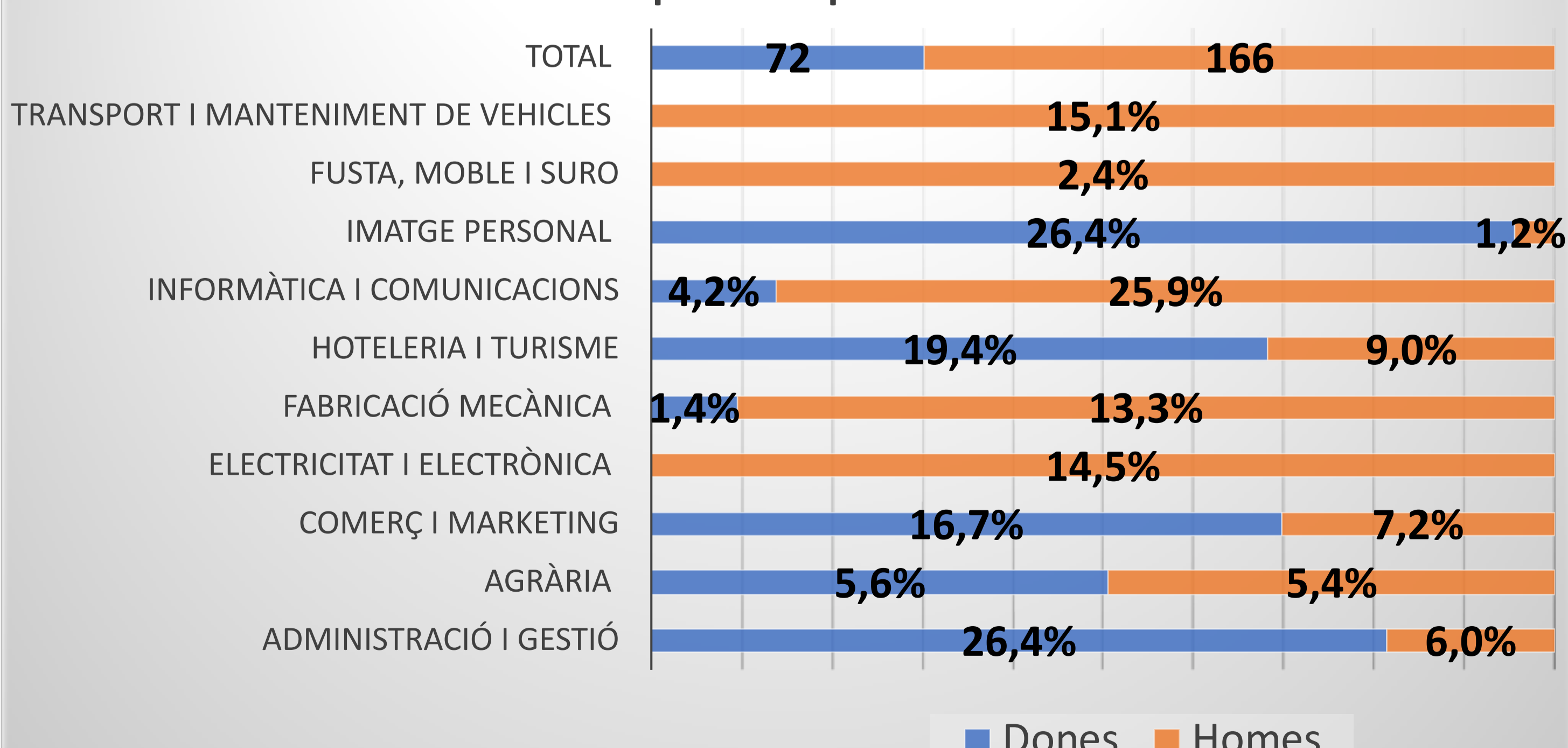
La mitja d'edat es situa en els 16 anys, majoritàriament homes (70%)
El 73,5% de mares i pares tenen estudis de secundària o inferiors
El 10,5 % de la mostra manifesta tenir una situació econòmica difícil
El 77% assisteix a centres educatius públics
En quant a la biografia escolar, trobem itineraris erràtics tant a primària (un 57,5% ha repetit curs, sent el percentatge superior en el cas de les joves) com a secundària (el 92,7% ha repetit curs en aquest nivell, sent el percentatge igualat entre dones i homes)

L'oferta formativa

De les 10 branques formatives que s'ofereixen només 2 són feminitzades (+ del 60% de dones); 2 són mixtes (entre els 40 i el 60% d'homes o dones) i 6 es troben masculinitzades (+ del 60% de l'alumnat són homes).

Forta segregació i concentració de les joves en un percentatge inferior d'opcions formatives: Imatge personal (26,4%); Administració i Gestió (26,4%); Hoteleria i Turisme (19,4%) i Comerç i Màrqueting (16,7%).

Distribució alumnat per branques formatives FP Bàsica

Font: Projecte "Itinerarios de éxito y abandono en la FP de nivel I y II" (ref. EDU2013-42854-R).

Raons per l'elecció dels estudis

A l'hora d'eleger els estudis, les joves donen més importància a valors expressius tals com: "Per què els estudis m'agraden", "Per que vaig seguir els consell de l'orientador/a del centre", mentre que els joves donen més importància a ítems tals com "Per millorar les meves condicions de feina"; " Per que els meus amics ho feien" o "Per que no puc trobar una feina".

La situació als tres anys d'haver iniciat els estudis

	Homes		Dones		Total	
	Freq.	%	Freq.	%	Freq.	%
Finalitzen estudis	59	35,54%	31	43,06%	90	37,82%
Abandonen	94	56,63%	36	50,00%	130	54,62%
Continuen formant-se	13	7,83%	5	6,94%	18	7,56%
Total	166	100,00%	72	100,00%	238	100,00%

Font: Projecte "Itinerarios de éxito y abandono en la FP de nivel I y II" (ref. EDU2013-42854-R).

El percentatge de dones que finalitzen els estudis és superior al dels joves. El percentatge d'abandonament dels estudis és molt elevat tant per homes com per dones sent les raons argumentades diferenciades en funció del sexe: les dones argumenten principalment dificultat dels estudis, dificultats d'aprenentatge o per motius familiars. En el cas dels homes: No m'agraden els estudis o prefereixo fer altres coses.

Un menor nombre de dones continuen els seus estudis un cop han finalitzat la FP Bàsica.

Referències

Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes de les Illes Balears. Butlletí Oficial de les Illes Balears, núm. 099, de 04 d'agost de 2016, pp. 24390 a 24424. <http://www.caib.es/eboibfront/ca/2016/10531>
Projecte "Itinerarios de éxito y abandono en la FP de nivel I y II" (ref. EDU2013-42854-R). Tota la informació accessible a: <http://www.itinerariosfp.org>